

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Alegerea dela Caransebeș.

Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Arădului, a deschis ca mandatar al Escelenței Sale, Metropolitului Ioan Meșianu, sinodul eparhial electoral al diecezei Caransebeș, Duminecă, în 21 Septembrie (4 Octombrie) la orele 12 din zi, cu următoarea vorbire:

Venerabil sinod eparhial!

Domnilor deputați!

Prin literile sale ddto Sibiu la 23 August a. c. Nr. 279 Metr., Escelența Sa Înaltpreasfințitul nostru Metropolit Ioan Meșianu m'a onorat cu încrederea de a-l suplini în conducerea veneratului sinod, convocat pe ziua de astăzi la sedința extraordinară, în scopul alegerii de episcop pentru scaunul acum vacant al acestei dieceze.

Când în calitatea mea de mandatar metropolitan ocup acest scaun prezidial, o datorință mi-se impune înainte de toate, o datorință, pe cât de tristă, pe atât și de dureroasă, de a anunța veneratului sinod în mod oficial trecerea la cele eterne a meritosului episcop al acestei dieceze, acum de pie memorie Nicolae Popea, care atât în viața sa, prin activitatea sa rodnică și bineaprețiată de toți, cât și prin testamentul ce a lăsat la îndepărtarea sa dintre noi, ne-a dat probe vorbitoare despre aceea, că a fost pururea conștiu de datorința poziției sale de arhieru, deci vrednic următor al apostolilor Domnului, care n'a iubit pe tată și pe mamă, nici pe frați și pe surori mai mult, decât ce și-a iubit neamul și biserica sa națională, care la vreme potrivită i-a și făcut loc între ierarhii săi.

De acestea sentimente condus, am convingerea firmă, că veneratul sinod va veni cu miște de acord, ca la acest loc să dăm expresiune condolenței noastre profunde pentru pierderea acestui distins bărbat al bisericii și neamului nostru, și deodată cu aceasta să ne înălțăm cugetele la D-zeu, visterul bunătăților și să-i cerem, ca meritosului și de toți veneratului ierarh Nicolae Popea să-i dea odihnă și fericire eternă. În veci amin-tirea lui.

Am atins acest moment, venerabil sinod, nu numai pentru a da tributul venerațiunii noastre memoriei în Domnul fericitului arhieru, dar și pentru a înlesni generațiunilor viitoare cunoașterea incidentului, care a provocat luarea demersurilor din partea factorilor competenți pentru convocarea ședinței extraordinare de astăzi.

Intruțiți acum, precum am accentuat la început, pentru alegerea de episcop în scaunul vacant al acestei dieceze, trebuie să ne dăm seamă, că ne-am întrunit pentru exercitarea unuia dintre cele mai frumoase și mai cardinale drepturi ale bisericii noastre, garantate prin ss. canoane și prin legea ei fundamentală. Iar cât de însemnat este acest drept autonom pentru viața și dezvoltarea noastră, ca biserică creștină, vom înțelege și aprecia după cuviință numai așa, dacă vom

face asemănare între prezent și trecut nu tocmai îndepărtat, trecut de îndelungate restriște, când credincioșii bisericii noastre, lipsiți de drepturile bisericii apostolice sinodale, erau re- duși numai la datorințe, fără să li-se recunoască nici cel mai mic drept de conlucrare în administrarea și conducerea afacerilor lor bisericești.

Dându-ne însă seamă de deosebirea dintre timpul de restriște și dintre dreptul autonom de acum al bisericii noastre, care admite și asigură tuturor elementelor ei constitutive dreptul de conlucrare în toate afacerile bisericești, începând dela parohie până sus la metropolie, și dându-ne seamă și de aceea, că pe baza acestui drept ne-am întrunit și stăm și acum în acest sinod, — nu numai că nu putem nesocoti greutățile, cu cari ni s'a recăstigat acest drept de viață constituțională, ci din contră, cuge- tându-ne la ele, ni-se impune datorința de a fi totdeauna și astfel și acum mulțamitori către toți factorii, cari au sprijinit biserica noastră vie întru recăstigarea moștenirii sale drepte.

«Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu», scrie apostolul neamurilor în cartea către Evrei cap. 13 v. 7, și aceste cuvinte să ne servească și nouă de îndemn pentru a ne aduce totdeauna, deci și acum aminte de marele Andreiu, metropolitul de odinioară al bisericii din provincia noastră metropolitană, care cu mână tare și cu braț înalt a lucrat cu zel apostolesc pentru desrobirea drepturilor bisericii noastre, și ne-a exoperat constituțiunea, care ca un far luminos ne arată calea spre înaintare și întărire și care nu numai admite, dar ne și impune exercitarea drepturilor constituționale, cum este și alegerea de episcop, în cadrul legii pozitive.

Deasemenea să ne aducem aminte cu respectul cuvenit și să exprimăm mulțămirea noastră și înaltului guvern al iubitei noastre patrii, care, cu bunăvoința ce caracterizează guvernul unui stat constituțional, a sprijinit biserica noastră în recăstigarea drepturilor ei de biserică autonomă. Dar mai pre sus de toate să ne aducem aminte cu supunere omagială și să exprimăm profunda și călduroasa noastră mulțămire Majestății Sale cesaree și apostolice regești, preagrațiosului nostru Domnitor Francisc Iosif I, care în nemărginita sa bunătate față cu poporul ortodox român, pururea credincios tronului, patriei și legilor țării, s'a îndurat preagrațios a lua biserica noastră ortodoxă română sub înaltul și părintescul său scut și prin pre- înalta și preagrațioasă întărire a statutului nostru organic i-a asigurat existența și dezvoltarea liberă spre ajungerea scopurilor ei divine în cadrul autonomiei sale și a legilor statului.

Să-i cerem deci dela Domnul încă mulți ani de guvernare pacinică, spre fericirea popoarelor sale. (Vii aplause).

Am atins și repet, că este frumos și plin de mângăiere dreptul autonom al bisericii noastre. Dar oricât de frumos și esențial, oricât de cardinal este acest drept, un lucru să nu-l perdem din vedere, că acest drept în sine nu este și însuș scopul, ci el

este numai un mijloc la ajungerea scopului, care este dezvoltarea și întărirea bisericii noastre naționale pe bazele ei canonice. Dar tocmai că acesta este scopul, astăzi ni-se impune mai mult ca orișicând, ca întru exercitarea acestui drept să fim cu multă înțelepciune și serioasă cumpănire, și aceasta nu numai pentru că să ne putem folosi de el neconturbați, dar și pentru a-l putea lăsa moștenire dreaptă, întreg și neștirbit, urmașilor noștri, spre binele și fericirea bisericii vii, a clerului și poporului pe care-l reprezentăm, și deasemenea și spre binele și fericirea iubitei noastre patrii, a cărei cetățeni credincioși suntem cu toții.

Ca să putem păzi acest așezământ de lege, datori suntem să ne dăm samă, că taria și puterea noastră de viață n'a stat și nu stă, nici în numărul nostru mare ori mic, și nici în bogăția ori sărăcia noastră schimbătoare și trecătoare, ci a stat și stă în păzirea și observarea legii, prin care ne-am afirmat în tot trecutul nostru de un popor de ordine.

Deasemenea trebuie să ne dăm seamă, că puterea și taria noastră de viață și dezvoltare a stat și stă în conlucrarea noastră armonică spre ajungerea scopului măreț: de a păzi unitatea credinței întru legătura păcii și a dragostei creștine.

Asemenea conlucrare se așteaptă dela noi în toate zilele vieții, dar deosebi acum, când privirile din lăuntru și din afară sunt ațintite asupra noastră, așteptând cu nerăbdare, fiecare după inima sa, să vază și auză cum se folosește veneratul sinod de dreptul seu autonom și cum folosește unul fiecare dintre membrii lui talantul ce i-s'a încredințat, adică mandatul ce a primit dela biserica vie, clerul și poporul, pe care este chemat a-l reprezenta în această venerabilă adunare.

Venerabil sinod!

Deși am convingerea, că veneratul sinod în genere și fieștecă deputat în special este conștiu de drepturile și datorințele sale, precum și de răspunderea ce are fiecare înaintea lui Dumnezeu, — a prezentului și posterității, despre cum își va valoriza votul seu, totuși în vederea, că noi în tot trecutul nostru numai în biserică și prin biserică ne-am susținut și dezvoltat, după ce am și aceea convingere, că fieștecă deputat știe stările actuale și trebuințele diecezei, pe lângă asigurarea din parte-mi, de a lăsa fieștecăruia liberă manifestare a convingerii sale, îndemnat mă aflu a da expresiune dorinței mele și a ruga pe toți și pe fiecare domn deputat în special, ca la actul important, pentru a căruia îndeplinire ne-am întrunit în acest sinod, să aibă în vedere special numai și numai binele bisericii, pentru că biserica ne este taria și mângăierea noastră, și astfel alegerea ce ne stă înainte să o săvârșim în dragoste frățească, bună înțelegere și întru frica lui Dumnezeu, și aceasta nu numai pentru a feri dieceza de sgudui prin valuri de luptă electorală, ci și pentru a avea cât mai curând pe capul înconronat al acestei dieceze, a căruia necesitate au constatat-o factori compe-

tenți prin însăși convocarea grabnică a acestui sinod electoral.

După toate acestea, înălțând de nou ochii cugetului meu la Dzeu Tatăl îndurător, i-l rog: să ne trimită întru ajutor duhul înțelepciunii, al înțelegerii și al sfatului seu celui mare, ca astfel rezultatul alegerii să fie după voia Lui și să aflu bună primire și la factorii legalmente chemați a se pronunța în cauză. Declar ședința acestui sinod extraordinar, convocată pe ziua de astăzi, în scopul alegerii de episcop, de deschisă.

Conflictul turco-bulgar.

Încă nu sunt aplanate neînțelegerile dintre guvernul bulgar și cel turcesc, ivite în urma confiscării căilor ferate din Rumelia orientală, din partea Bulgariei.

Ba conflictul s'a agravat chiar, după ce Bulgaria a mers un pas mai departe, și în adunarea națională ținută luni în Târnova, vechea capitală a țării, a proclamat independența desăvârșită a țării, s'a ridicat la rang de regat și pe principele Ferdinand l'a proclamat țar al Bulgariei. Va să zică, altă vătămare adusă intereselor Turciei. Dar despre aceasta vom scrie după ce vom cunoaște amănuntele. Să rămânem acum la conflictul născut din confiscarea liniilor ferate din partea guvernului bulgar.

Guvernul turcesc a protestat, și au protestat și celelalte puteri europene, cari au legat și subscris tratatul dela Berlin, iar guvernul bulgar a promis, că va regula afacerea pe calea răscumpărării, legând învoeală cu societatea particulară, interesată în cauză.

A urmat însă o nouă protestare din partea guvernului turcesc, care își exprimă mirarea, cum de guvernul Bulgariei vrea să intre în tocmele și pertractări de răscumpărare cu societatea căilor ferate din Rumelia, când bine știe, că proprietatea asupra acestor căi ferate e a Turciei.

A comunicat apoi guvernului bulgar și reprezentantul din Bulgaria al direcțiunii căilor ferate din întrebare hotărârea luată din partea direcțiunii, că în pertractări de răscumpărare va putea intra cu guvernul bulgar numai după ce acesta va primi și va putea arăta învoirea Turciei, care e proprietara căilor ferate din Rumelia orientală.

Guvernul bulgar s'a ocupat în consiliu de ministri cu ambele note și a luat hotărâre, să nu dea îndărăt cu nici un preț liniile ferate confiscate, și nici cu Turcia să nu intre în nici un fel de pertractări. Cu societatea de căi ferate să continue însă pertractările, luminându-o, că numai dreptul de exploatare vrea guvernul bulgar să-l răscumpere, nu și dreptul de proprietate, care rămâne și pentru mai departe al Turciei.

Guvernul bulgar a informat și puterile mari europene despre planurile și intențiunile sale, trimițându-le un memorandum, în care se face espunerea chestiei drumurilor de

fier orientale și se asigură, că în vederea pagubelor mari materiale și naționale, cauzate țării din pricina exploatarea acestei linii ferate de către actuala societate orientală, și mai ales în urma grevei recente dela căile acestea de fier, guvernul bulgar nu va restitui nici decum căile ferate orientale, ocupate acum de Bulgaria, pentru că acesta e un fapt absolut imposibil, după ce populațiunea țării insistă cu toată puterea, ca exploatarea acestor căi ferate să fie luată în mâinile guvernului, hotărâtă fiind populațiunea să sprijinească guvernul pe tema aceasta până la sfârșit și prin toate mijloacele. Guvernul bulgar crede deci, că singura soluție este, transacția pe base cinstite între guvernul bulgar și societatea căilor ferate orientale.

Puterilor mari europene li s'a trimis apoi și un alt memorandum, o propunere, făcută din partea Rusiei, ca puterile mari europene să se întrunească de nou și să iee în revizuire tratatul dela Berlin, pentru a regula atacarea căilor ferate din Rumelia orientală și a aplană astfel conflictul turco-bulgar cu eventuala modificare a unor dispozițiuni trecute în el, și după știrile ultime telegrafice și-au dat deja învoirea la aceasta și au acceptat propunerea statelor următoare: Franța, Germania și Italia, iar Anglia încă o va accepta, după ce și dorința ei e, ca să se evite orice ciocnire sângeroasă.

E încă Austro-Ungaria, care nu s'a pronunțat, și pentru aceasta întârziere a ei, ori poatecă pentru altceva, i se fac mari imputări din partea presei engleze, acusată fiind monarhia noastră, că ea turbură pacea în Balcani, în scopul de a provoca zizanie și ciocnire, pentru că să poată pescui în turbure, punând mâna pe aceea, la ce se gândește de mult. E caracteristic acest ton dușmănos, întrebuit din partea presei engleze în contra monarhiei noastre, dat fiind, că până bine de curând aceeași presă vorbea în termeni foarte prietenești totdeauna când scria ceva despre Austro-Ungaria. Că ce va fi la mijloc, nu putem să știm, precum nu putem să știm nici aceea, că pe ce cale va fi aplanat conflictul turco-bulgar. Se sperăm însă, că la tot cazul pe cale pacifică, fără vărsare de sânge, care ar putea să fie fatală, nu numai pentru părțile direct interesate, Bulgaria și Turcia, ci și pentru alte țări, pentru că focul odată aprins, nu ști unde aruncă schinte din care se nasc flăcări distrugătoare.

Din tractul Mercurei.

Disolvarea conferinței preoțești din Păuca.

— 4 Octomvrie n.

Conferința preoțească din tractul Mercurei a fost convocată de șeful tractului în comuna Păuca pe zilele 15 și 16 Septemvrie st. v. În ziua primă s'a oficiat sfânta liturgie și s'a ținut credințioșilor o cuvântare instructivă, după care ne-am intrat în școala locală gr.-ort. Mare ne-a fost însă mirarea, când îndată după constituire vice-notariul din comună cu doi jandarmi, venind în curtea școlii, ne cer deslușiri despre adunarea noastră. Prezidentul protopresbiter le dă deslușirile necesare, explicându-le totodată, că dreptul întrunirii în conferințe preoțești îl exercitam pe baza și în cadrul legii, și că nu e vorba de adunare politică, ci pur bisericească.

Să vede însă, că cei îngrijorați de soarta patriei nu au fost mulțumiți cu nici o explicație, ci au aflat delipsă să raporteze espreș încă în același ceas preturei din Oena, trimițând totodată și lista preoților prezenți. Credeam toți, că primpretorul, ca om cuminte, va pune toată afacerea ad acta, dar ne-am înșelat amar. Încă în aceeași zi și-a trimis sentința, din care reiese, că nu vrea să știe, ori poatecă de fapt nici nu are nici o idee despre conferințele noastre preoțești și îndreptățirea de a ne întruni în ele. Altfel nu ar zice că „adunări populare” fără concesiune nu s'au mai auzit, deci și cea din Păuca trebuie disolvată.

Jandarmii, să înțelege, vrednici de trecutul lor, au executat acest ordin până în amănunțel lui. Ne-au provocat scurt, ca la moment să părăsim comuna. Numele au permis nici măcar să prăznuim, ci au stat lângă noi până când ne-au văzut plecați din comună. Unul dintre colegi a îndrăznit să le spună, că va merge întâi la birt să mănânce, dar i s'a spus, că va fi scos cu forța din birt și escortat acasă.

Mă tot mir, cum de ne-au lăsat să ne depărtăm din comună câte doi—trei într-o trăsură? Nu le luam în nume de rău, dacă ne petreceau în mijlocul baionetelor pe unul fiște care până acasă, ca nu cumva să facem ceva rău — patriei.

Aceia apoi la nici un cas nu mă va surprinde, dacă toți câți am fost prezenți la conferință ne vom pomeni încă și cu citațiuni la pretura din Oena, pentru că pe deasupra tot noi să fim pedepsiți. Astăzi, mă rog, să vede că toate sunt posibile. Cum ne putem noi deci închipui, ca niște agitatori valachi, cari periclitează existența statului în conferințele lor preoțești să nu fie aduși la rezon?...

Ar fi de dorit însă, ca forurile noastre competente să pășiască acum cu cea mai mare energie în contra acestui hiperzel patriotic ne mai pomenit, cu atât mai vărtos, că în cas contrar pornirea în contra bisericii noastre va fi tot mai dușmănoasă. Și eu cred, că se va face tot posibilul, pentru că primpretorul din Oena Sibiului să fie pus la locul său.*)

— Is. —

*) Primim despre cele întâmplate în Păuca încă o corespondență, mai amănunțită, pe care o vom da în numărul viitor. Redacțiunea.

Cronică pedagogică.

— Congresul internațional de educațiune morală din Londra. —

Congresul internațional de educațiune sau pedagogia moralei s'a deschis la 12/25 la Londra, la universitate, și s'a urmat Duminecă, Luni și Marți 15/28.

E cel dintâiu congres de acest fel. A fost pus sub patronajul ministrilor de instrucție publică din Britania-mare, Belgia, Bulgaria, China, Franța, Germania, Grecia, România, Olanda, India, Italia, Japonia, Mexico, Rusia, Spania, Turcia și Statele Unite, și a ministrilor instrucției din cele șesprezece colonii engleze. Toate acestea țeri au trimis, sau pe ministri înșiși, sau pe directorul ministerului, sau au fost reprezentate prin delegați dintr-o fruntașă învățământului.

La deschidere, în ședința de dimineață, când a ținut cuvântarea prezidențială profesorul Michael E. Sadler, er-u de față la opt sute de congresiști — bărbați și femei, — cari și-au făcut o specialitate din problema la a cărei deslegare are a contribui congresul acesta prim și cele ce se vor mai ține, oameni tari în teorie și în practică, fără deosebire de religie sau partid politic.

Congresul, fiind cel dintâiu, nici nu are de gând, nici nu ar putea dezbate complet și lua hotărâre în toate chestiile privitoare la educațiune morală, ci înainte de toate va căuta să dea problemei o formă sistematică și se stabilească baza comună pentru toți, ori cari ar fi părerile lor speciale.

În ședința de dimineață s'a pus în discuție problema. Au presidat pe rând: profesorul Sadler, lordul Aveburg și dna Bryant. După amiază a fost primire la lordul Fitzmaurice, subsecretar la externe.

Prezidentul Sadler a arătat în vorbirea de deschidere foarte luminos programul congresului, și a stăruit înainte de toate asupra înfrâuririi ce școalele elementare sau secundare au asupra moralității școlare, după cum sunt școli cu externi sau cu interni, numai pentru băieți sau numai pentru fete, ori amestecate, pentru băieți și fete la un loc. Școala luată ca unitate are mare înfrâurire morală prin răspunderea și datoriile colective ce impune membrilor sei trăitori într-o comunitate școlară, sănătoasă moralicește și înțelept organizată, cu întinsă autonomie și nu prea din scurt reglementată.

Apoi analizează factorii, cari fac viața corporativă (comună) foarte puternică spre a lucra în bine asupra caracterelor. De cea mai mare însemnătate e personalitatea învățătorului. Tăra care vrea educație dăătoare de inspirații și de vlagă, nu și va alege dascăli numai prin esamene privitoare la inteligență. (Luarea aminte a ascultătorilor e la culme). Va pune mai mare temei pe instinctul care face în stare a conduce pe alții și pe spiritul de jertfă de sine, decât pe titluri strălucite universitare.

Al doilea factor în viața corporativă din școală e valoarea intelectuală și morală a unui sistem de studiu bine ales, a plicat de dascăli cari cunosc materiile. Al treilea factor e organizarea acelor îndelniciri și petreceri ale tinerilor, cari si-i deprindă a avea și purta răspunderi personale, îndrumându-i spre răspunderile mai înalte și mai grele, cari li așteaptă în viață. Dar afară de sugestia directă sau indivi-

duală, experiența îndelungă a educatorilor i a dus pe toți la convingerea, că e nevoie și de educație morală de-a dreptul. Deosebiri de părere în această privință vin din pricina deosebirii, fie și fără a-și da seamă asupra idealurilor educației.

Astăzi sunt la noi în luptă două idei în privința organizării celei mai nimerite a școlii. Una pune temei pe puterea și datoria educatoare a școlii. Cealaltă pe puterea educatoare a activităților variate a comunității școlare. Întru cât îl privește, Sadler crede, că nici una din acestea două nu are dreptate în totul, și că nici una nici alta din ele nu se poate aplica în forma ei extremă la toate cerințele complicate și anevoe de hotărâre ale tinerimei. Mai e de părere, că nu se poate educație morală fără o religie carei care. Sadler crede, că asupra a trei puncte trebuie congresul să și pironască luarea aminte judecând. Până la ce punct e cu putință școalelor publice elementare a face să se foosească și olarii de înfrâurire prețioasă, ca formătoare de caracter a vieții corporative școlare? Al doilea, dacă nu ar trebui să se ia măsuri, ca dascălii să fie mai bine pregătiți decât astăzi cu cunoștințele trebuitoare pentru sarcina de a conduce pe tineri și de a-i face să capete credință într-un ideal moral? Al treilea, dacă n'ar fi de nevoie să se dea mai mult sprijin educator tinerimei spre a o călăuzi în anii adolescenței?

Ia cuvântul Felix Adler, profesor de morală, aplicat la universitatea din Columbia, New-York, și vorbește despre scopul și ținta educației morale. Arată, că educația trebuie să îmbrățișeze purtarea oamenilor în toate ramurile ei. Adevărat dascăl de morală e acela, care dă tinerilor imboldul de a-și încorda puterile pentru bine. De altfel personalitatea dascălului e factorul hotărâtor în educația morală. S'a zis, că scopul mișcării noastre e de a înlocui morală religioasă prin o morală științifică. Nu e de această părere. Educația morală a tinerilor nu se poate planui și organiza multămitor, până ce nu se va hotărâ un plan de educație morală pentru cei vârstnici. Principiul moral rămâne același, dar în cursul vieții se schimbă aplicarea lui, căci puncte de vedere deosebite trebuie luate în seamă. Întocmirea unui plan de educație morală pentru toate perioadele vieții e de neapărată nevoie, spre a putea deslega bine problema educației pentru tineri.

Se teme, că mișcarea de față să nu se întindă prea repede și deci fără trăinicie. Lucrul e așa de greu și de delicat, încât poate fi încredințat numai la dascăli bine pregătiți, că și altfel ar aduce rău în loc de bine. Nu se poate da de-a dreptul învățătură sub formă de lecții de morală. Trebuie să ia forma de comunicare intimă între dascăl și între tineri și să fie în formă prietenească. Lucrarea nu trebuie s'o facă statul, și fiindcă nu sunt dascăli în stare, și pentru că statul neapărat ar tinde să mecanizeze și să facă numai formal acest învățământ. Deocamdată e mai bine să se lase această sarcină pe seama societăților de oameni binevoitori, cari s'ar organiza.

Vorbește acum Foerster, profesor de astronomie la universitatea din Berlin, care arată, că educația morală viitoare trebuie să aibă ca țel a face, ca omul să aibă libertatea vieții lăuntrice neatârnată de imboldurile datorite ațățărilor întâmplătoare din afară.

FOIȘOARĂ.

Despre beție.

— Lucrare menită a fi cetită poporului dela sate. —
De Iosif Mircea, abs. de teologie.

„Luăți aminte de voi înșivă, ca să nu se îngreuneze inimile voastre cu sațul mănăcirii și cu beția și cu grijile și fără de veste să vie asupra voastră ziua aceea”. Luca XXI. 34.

Neamul nostru românesc a trăit totdeauna zile grele, a avut să îndure suferințe și nedreptăți, cari storc lacrimi prin ticăloșia și sălbătăcia lor strigătoare la cer. Împrejurările triste și jalnice prin cari am trecut, au lăsat urmă adâncă asupra sufletului nostru. Am rămas săraci, și mai ales neștiutori de carte.

Dar vremile se schimbă necontenit. Vieța devine tot mai grea și mai anevoioasă. Fiecare se luptă din răputeri pentru a-și putea agonisi un codru de pâine. Fiecare se sbuciumă, se sîește a trage foc la oala lui, căci e mai aproape cămașa de piele, decât cerul cu stele. Nimeni nu te întreabă ce ți lipsește, de ce-ți plânge inimioara și ți-se cufundă ochii duiși în

adâncimea năcazurilor mistuitoare. Rămăi singur în luptă o, omule bun! Dela felul cum ești pregătit pentru luptă, atarnă izbânda, sau căderea ta, mângăiere, sau jalea ta!

Arma cea mai puternică și mai sigură pentru lupta vremilor nouă e cartea. Aceasta o știe și poporul nostru, fi simte însemnătatea și i știe prețui, cu dreptate, foloasele. Când stai de vorbă cu un om din popor, cu un plugar de omenie, vezi și simți par'că deodată toată durerea tragediei ce se săvârșește în sufletul lui, îndată-ce aduci vorba la datorința fiecăruia de a-și lumina mintea cu sfaturi cumnți și cu gândiri nobile.

Indușat observi deodată, cum pier pe câteva clipe limpezimea dulce a ochilor săi inteligenți, cari se tulbură, și înfiorat ca de o taină ascuți vederile lui despre învățătură, reflexunile lui izvorâte din adâncuri de suflet mișcat, înlăcrimat.

Puternica emoție care te robește o clipă trece și'n locu i să sălășuește hotărârea aspră de-a căuta și afla mijlocul, prin care să-i înlesnești și lui puțința de a se adăpa la izvorul de apă vie a luminii, în a cărei minunată putere vindecătoare de căutoare de minuni crede acum și el, cu tot sufletul lui, cu toată inima lui și cu tot ougetul lui. Lumină, lumină, mai multă lumină, lată porunca de foc a vremilor de astăzi. Astăzi se dă o luptă aprigă între

neamurile pământului, și acela numai reușește se iese la suprafață cu bine și triumf, care a umblat pe cărările luminii. Cei, cari zăbovesc încă, orbecând prin întunerec, se mistue în mizerie și nevoi.

Un vers popular zice: Românul fără de carte, oricât se trudește, în câmp și acasă, nimic nu sporește.

Astăzi fără de carte nici nu mai trăiești, ci vegezezi, nu mai ești om, ci așa un fel de oaie, pe care toți o tund, pentru că la urmă cutare mai îndrăzneț să-i jupoale și biata peie de pe oase.

Astăzi Românul de nu învață, Din lume e pierdut!

Să ascultăm și să vărăm în minte următoarea cugetare sfânt de adevărată a unuia din cei mai mari înțelepți ai lumii. El ne spune: „Prostia este un blăstăm al lui Dumnezeu. Cunoștința de carte e aripa, care ne face să ne înălțăm la cer!”

Înainte de a merge mai departe în această ordine de idei, dacă voim sincer să ajungem norocul zilei de mâine, să privim puțin în față ziua cea de azi.

S'o ascultăm cum se simte, cari îi sunt durerile și dorurile. Și fiindcă glasul zilei de azi nu-l poate înțelege oricine, să ascultăm pe acela, cărnia genul cel bun al neamului nostru i a dat

.... „suflet să tresară
Și inimă să se afluare”

de îndemnul de viață, cari trebuie să ne pună astăzi în mișcare roata gândului și a faptei. Astăzi

„La noi e multă jale 'n casă.

La noi sunt cântece și flori
Și lacrimi multe... multe.

La noi de jale povestesc
A codrilor desigur
Și iale duce Murășul
Și duc tustrele Crișuri.

La noi nevestele plângând
Sporesc pe fus fuiorul
Și mbrățișându-și jalea p'âng:
Și tata și ficiorul”.

Ba chiar:

„Și roua de pe trandafiri
E lacrimile noastre”.

Vedem, că panza vieții noastre sufletești e țesută astăzi numai din fire de jale. Jalea și dorul împreunate sunt al doilea suflet al Românului.

Ne stăpânște astăzi jalea pentru greul ce l-au dus și năcazurile ce le-au tres păriuți nostri, lăsându-ni-le moștenire, și ne arde, ne despică peptul dorul de a ajunge mai bine.

Aceste două coarde ale sufletului românesc au răsunat în vremile noastre mai intensiv decât oricând.

(Va urma.)

Emil Boutroux, profesor de filosofie la universitatea din Paris, cere să se cultive în copii și vârstnici însușirile de caracter, inimă, judecată, inteligență, cerute de mintea luminată, cu lămuriri de ce se cere așa și nu altfel. Aceasta e datoria de căpetenie a oricărui dascăl.

(V. N.)

NOUȚĂȚI.

Personal. Luni sara a sosit la Sibiu Preasfinția Sa Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, însoțit de Preacuvioșia Sa, Arhimandritul Filaret Musta, ales episcop al Caransebeșului, având acest din urmă sefișuș examenului prescriș de sfintele canoane, (înainte de a fi propus Coroanei spre întărire,) din partea sinodului episcopesc. Ambii iluștri oaspeți ai Înaltpreasfințitului nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu au plecat astăzi îndărăt, la reședințele lor.

Suveranii spanioli. Regele și Regina Spaniei, cari s'au simțit foarte bine în Budapeșta, unde li s'a făcut primire frumoasă, au plecat Sâmbătă cu tren separat la Viena, unde au sosit la oarele 8 sara, și au dus astăzi și primii la gară de Arhiducele Friedrich, care i-a condus apoi în palatul seu, primindu-i ca oaspeți. La oarele 9 s'a dat cină mare în palatul Arhiducelui Friedrich întru onoarea înalților oaspeți.

Care e adevărul? Contrar desmințirilor date din partea ziarelor din București, foile străine primesc știrea dela curtea română, că nu se vede nici o îmbunătățire în starea sănătății regelui Carol al României. Chiar întors, se poate constata o agravare îngrijitoare. În timpul din urmă s'au întâmplat mai multe cazuri de aiurare, ceea ce va face pe cei din apropierea Regelui se cheme la patul Maiestății Sale celebrități medicale din Berlin și de altundeva. Până acuma însă hotărâre finală nu s'a luat în privința aceasta.

Delegațiunile. Măne, Joi, se deschide sesiunea delegațiunilor, pe cari Maiestatea Sa le primește la ora unu d. a. în palatul regal din Buda.

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu ține ședința lunară, împreună cu subcomisiunile ei, în 8 Octomvrie d. a. la oarele 3, în sala mică a casei comitatense.

Noul patriarh sârbesc. Congresul bisericei naționale sârbești a fost convocat pe astăzi, Mercuri, 7 Octomvrie n. la Carloveș. Se va ceti actul prealalt referitor la confirmarea alesului în demnitatea de patriarh al bisericei gr.-ort. sârbești, și apoi se va face instalarea noului patriarh. În scopul acesta comisariul regesc, ministrul nostru de justiție Günther a plecat ieri la Carloveș.

Domnul general Al. Lupu din Viena împlinește în 18 Octomvrie n. anul al 70-lea al etății. Din acest prilej colonia română din Viena îi va aranja o serată, în restaurantul „Zum Magistrat“.

Sară de cunoștință. Tinerimea universitară română din Cluj își ține obișnuită sară de cunoștință Sâmbătă, în 10 Octomvrie n. la oarele 8 în hotel Biazini.

Controle militare nu se țin. Ministrul de honvezi a încunoscintat municipiile prin ordinațiunea cu numărul 8419 pres. că în anul acesta nu se vor ținea controale militare cu soldații din armata comună și cu cei dela honvezime. Excepție fac cadeții și aspiranții de cadeți din rezervă, atât ai armatei comune, cât și ai honvezimei, cari au și în anul acesta să se prezinte la raportul general, primind în privința aceasta încunoscintare specială dela trupele lor. Raportul general al gagiștilor din rezervă se ține și anul acesta în modul de până acuma.

Al 137-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“ a solvit ajutoriul statutar după răposatul membru Nicolae Simtion, fost mașinist-tipograf și membru onor al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

Acesta este al 137-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibien.

† **Ciriace P. Nestor**, not. și proprietar, după lungi și grele suferințe și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 5 l. c. la 10 oare p. m. în etate de 58 ani. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre odihna de veci astăzi, Mercuri, la 3 oare d. a. în cimiterul familiar din Bucerdea-Vinoasă. Fieci memoria neuitată!

Expoziția de poame, struguri și derivatele lor, ce o va aranja „Reuniunea rom. agricolă sibiană“ în Avrigh, se va deschide Duminecă în 18 Octomvrie n. c. la oara 11 din zi și va dăinui până Duminecă în 25 Oct. n. c. oara 4 d. a. când va urma împărțirea premiilor. Premii să impart 200 cor. în bani și 50 diplome de recunoștință. Drept înăgiriie a expoziției de poame, „Reuniunea femeilor din Avrigh“, va aranja în una din salele școalei o frumoasă expoziție din industria de casă (lucru de mână femeiesc), atât de admirată de lumea pricepută. Pe lângă discursurile de deschidere și de închidere a expoziției, Duminecă în 25 Oct. n. c. la oara 11 din zi, membrii vor viața al. c. la oara 11 din zi, A. de Preda, avocat în Sibiu, va ținea un instructiv discurs despre pomărit și foloasele lui. Programul îl vom da în Nr. viitor.

„Răsplata muncii“. Preoții din România, cari și-au împlinit datorința și au contribuit din toate puterile la potolirea răscoalei țărănești, care izbucnise în anul trecut în România, au fost decorați din partea Regelui Carol cu medalia „Răsplata muncii“ pentru biserică.

Sărbători triste. Evreii din Sighețul Marmăției s'au adunat Duminecă sara în sinagoga lor, pentru ași începe rugăciunile, în presara zilei lungi, pe care aveau să o sârbeze Luni. Cineva a strigat în sinagogă. că e foc, și mulțimea a căutat să iase inte afară, călcându-se om pe om. Femeile au sărit din etaj, jos pe pardoseală. Au fost omorâți patru inși, iar răniți, mai grav și mai ușor, sunt peste patruzeci.

Pentru o mașină de comput. Invățătorul gr.-cat. român Simeon Pap a fost denunțat din partea inspectorului regesc de școale din Cluj, că folosește în școală o mașină de comput, vâloșită în colorație naționale românești, roșu-galben-albastru, care a fost confiscată și predată procurorului regesc. Acesta însă a declarat, că nu află paragraf în codul penal, pe baza căruia ar putea să ridice acuză în contra învățătorului numit pentru folosirea în școală a mașinei de comput cu pricina. O trimite deci îndărăt domnului inspector de școale, care osândește apoi la *ni-micare* biata mașină, pentru că învățătorul să nu mai poată *agita* cu ajutorul ei. Bine că e de nou patria salvată!

Colera. Din Petersburg, capitala Rusiei, vin știri, că colera e în apunere, dar cu toate acestea se mai ivesc și acuma cazuri noi de coleră, deși nu în număr așa de mare, ca mai înainte. Chiar și numărul morților dintre cei atinși de această boală e mai mic ca mai înainte. În București a fost preparat un cal, care se dea în cas de necesitate șurul trebucios pentru a se vindeca cu el colera, în cas că s'ar ivi și pe teritoriul regatului român.

O mașină nouă de cules litere. Ziariul german „Frankfurter Zeitung“, și după el și altele au adus știrea, că în Viena s'a născocit o mașină de scris, care face de prisos, și zaful (culesul literelor de tipar) obișnuit cu mâna, și cel cu mașina (linotipă). E vorba, că s'ar micșora foarte mult cheltuele, și totodată a lucrului s'ar face mai repede. Născocitorul e A. Gentsch, lată ce zice el. Mașina întrece și zaful cu mâna și cel cu mașina, căci se pot întrebuița, după plăcere și nevoie, până la douăzeci și chiar cincizeci de feluri de caractere, fără nici o îngreuire a lucrului. Apăsând pe un mecanism, se schimbă matrițele, înlocuindu-se cu cele ce dorim. S'ar putea face matrițe pentru câte o silabă sau cuvânt din cele mai întrebuițate, așa că un lucrător singur ar putea zețui într'un ceas obișnuit de lucru până la 50,000 și chiar 60,000 de litere, deci până la 600 linii lungi de câte 12 cent. Azi zețarul cel mai dibaci nu poate face nici a zecea parte din munca aceasta. Zețuitorul deprins a lucra cu această mașină ar putea lua un discurs așa de bine ca un stenograf (70—80 de vorbe pe minut). Se pot face zațurile cele mai complicate și mai variate, ca titluri, vignete, podabe etc. Citește-le așezăz lucrătorul în matrițe și zețuiește textul pe de lături. Stereotipiile ce dă această mașină întrec tot ce s'a mai văzut până acuma. „Fr. Z.“ încheie: așa se laudă născocitorul, mai rămâne de văzut ce va zice practica.

Ciocnirea de trenuri. În gara din Pecica, comitatul Aradului, s'a ciocnit Duminecă sara trenul de persoane cu un tren de marfă. Trei morți, 15 grav răniți. Răniții au fost duși cu alt tren la Arad și așezați în spitalul de acolo.

Coroane eterne. Întru vecinica amintire a mult regretatului Nicolae Simtion, fost mașinist-tipograf și membru onorar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, s'au făcut următoarele contribuiri la fondul văduvelor și orfanilor, meresiași din Sibiu: V. Tordășianu, preșident, 2 cor., P. Moga, măștru franțelar, 1 cor., 50 fileri, George Poponea, vicepreșident, Ioan Popidan, măștru mășar, Ioan Gărau și Ioan Petrașcu, măștru croitor, George Săsărman, Emil Vintilă, Constantin Dragoș, măștri pantofari, Nicolae Nedelcu, coperitor de case, Scarlat Ilieș, sod. compactor, fiecare câte 1 cor., Ioan Bologa, măștru pantofar și Petru Bota, măștru croitor, câte 60 fileri, Frații Mihăilțan, măștri pantofari și Lezar Devan, culegător tipograf, câte 50 fileri, Nicolae Ișan, sod. pilar, Stefan Vlad, măștru pantofar, Isidor Grindinean și George Prașca, măștri cismari, Alex. Nemeș, măștru faur, Simion Muntean, Petru Mihail-Schuller, măștru pantofar, D. Axente, N. Stoices, Ilie Baciu, Ioan Pinciu, L. Stanciu, G. Trifan, D. V. Poponea, culegător-tipografi, P. Jurca, croitor, fiecare câte 40 fileri, Iosif Barbu, hotelier și Ioan Pop, sodal la ătuș, câte 30 fileri, Alex. Lucian, măștru cismar, Ilie S mu, sodal croitor, Ioan Șerban, sodal cismar, Andreiu Pușcas, sodal faur și Nicolae Simtion, sodal croitor, fiecare câte 20 fileri.

Natura aduce omenimei servicii mari, procurându-i mijloacele necesare pentru vindecarea atător suferințe. Unul dintre cele mai bune mijloace, cari le oferă marea, a unsorarea de ficat, care totuși are defavorul, că are gust greșos. În forma „Emulsiei lui Scott“ e însă unsorarea de ficat bună la gust și ușor mistuitoare, smântâna și toate însușirile cu putere vindecătoare ale ficatului nu numai că le conține Emulsiei lui Scott, ci sunt chiar mai cu efect. Emulsiei lui Scott să nu lipsească din nici o casă. Se găsește în toate farmaciile.

Banca de asigurare Transilvania.

Adunare generală extraordinară.

În cele din urmă și dl Bruckner a trebuit să vină la convingerea, că cu cei patru membri sași din direcțiune, cari iau ramas credincioși, față de dispoziția §-lui 27 din statute, nu poate guverna mai departe. A conchemat deci adunare generală extraordinară, pe ziua de Duminecă, în 11 Octomvrie c. cal. nou la 11 oare a. m. în sala magistratului orașenesc din Sibiu.

Dar și aci s'a arătat prudens et circumspectus, pentru că convocarea a publicat-o numai în „Siebb. D. utsches Tagblatt“ din loc, și numai cu 14 zile înainte de termenul fiesat pentru ținerea adunării generale, deși în sensul statutelor ea trebuia să se publice cu 30 de zile mai înainte. A făcut-o însă asta negreșit cu respect la împrejurare, că propunerii de sine stătătoare în sensul statutelor trebuiesc însinuate cu 14 zile mai înainte la direcțiune. Dl Bruckner deci s'a îngrijit, ca astfel de propuneri să nu poată fi la timp înaintate și prin urmare nici pertratate în proxima adunare generală extraordinară.

Dl Bruckner se teme de atari propuneri. Și are negreșit și motive destule ca să se teamă. Pentru că dsa a administrat și dirigit banca aceasta peste capul direcțiunei, ca un domeniu al său propriu. Dar așa de bine, încât a adus-o la sapă de lemn!

Azi nimenea nu mai răvnește după moștenirea Dsale. Poate fi deci liniștit, că nu se va afla om cu mintea întreagă, care să-l invidieze și se cerce a-i ocupa locul. — Dsa poate să-și joace rolul până la sfârșit și să guverneze mai departe până la liquidare, — care și așa nu poate să mai fie departe.

Și dacă totuș voim să sfătuiem pe omenii nostri, ca barem în viitor să urmărească cu mai mare atențiune cursul afacerilor dela această bancă, o facem numai pentru că ei sunt cei mai mult angajați la ea, și astfel vor și avea să suferă, mai curând sau mai târziu, cele mai mari daune.

Membrii români, ne mai putând suferi administratiia păgubitoare, ce s'a în-cuibat, au eșit din direcțiune și din comitetul de supraveghere. Și acum s'a tractează de aceea, ca în locul lor să se aleagă alții. *Români conștii de demnitatea lor însă, s'gur că nu s'a vor mai angaja*, ca să se facă părtași la o întreprindere păgubitoare pentru neamul lor.

Pentru economii nenorociți de pe valea Hârtibaciului.

„Astăzi mie, Măne ție!“

Ne este cunoscută tuturora nenorocirea ce i-a ajuns în arma grindinei și a viforelor din vara aceasta, mai ales pe frații nostri economi de pe valea Hârtibaciului. Li s'au nimicit întreagă recolta bucatelor, nutrețurilor, poamelor, legumelor, ba li s'au descoperit casele, bisericile, școlile și pe deasupra nu au fost cruțați nici cu vitele neapărate la purtarea economiei. O asemenea nenorocire nu a mai fost în acest ținut și altfel destul de sărac.

Ca o dovadă a marei nenorociri servește faptul, că conlocuitorii sași din partea locului primesc zilnic ajutoare, ce se publică în organul lor Tageblatt.

Noi Români până acum, cu mici excepțiuni, n'am făcut nimic spre a ajuta pe frații nostri.

Subsemnatul comitet își împlinește o plăcută și creștinească datorință, când roagă pe această cale pe toți preoții și învățătorii nostri să inițieze între cunoșcui lor de prin comunele noastre adunarea de daruri, fie în bani, fie în cerealii (grâu, cucuruz, săcară), fie în nutrețuri etc., pe cari vânzându-le, banii să-i trimită la adresa noastră spre a putea sări acum în preajma iernei în ajutorul celor loviți atât de crâncen de mâna sorții.

Numele contribuitorilor se vor publica pe cale ziaristică.

Să nu uităm, că ce i s'a întâmpla fratelui nostru astăzi, mi se poate întâmpla mie mâne.

Sibiu, 4 Octomvrie 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucașa
preșident

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

„Cartea de Aur“. Din opul „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară“, de Teodor V. Păcățian, au apărut până acuma patru volume, și stau gata pentru a fi puse sub tipar alte două volume, — al V-lea, în care se cuprind vorbirile deputaților români rostite în dietă în ciclul parlamentar 1869—72, și al VI-lea, care conține mișcările politice-naționale ale Românilor din statul ungar până la anul 1881, când s'a stabilit programul național dela Sibiu. Volumele apărute se vând cu câte 10 coroane exemplarul nelegat și 12 coroane exemplarul legat, și se pot comanda dela autorul în Sibiu (Nagyszeben). Prețul se poate plăti și în rate.

Raportul camerei de comerț și industrie din Brașov, asupra relațiilor economice din circumscripția ei, în anul 1907. Înaintat Escelenției Sale domnului ministru de comerț reg. ung. Tipografia Ciurcu et Comp. Brașov 1908. E o icoană fidelă a raporturilor economice din comitatele Brașov, Făgăraș, Târnava-mare și Sibiu, cari aparțin camerei comerciale și industriale din Brașov. Broșura de 74 pagini e dată în traducere bună românească.

Poșta redacției.

Vistea Inferioară. Primit cu mulțămă. Nu-i vom putea însă face loc, decât abia în cursul săptămânei viitoare.

Copii născuți înainte de vreme

să pot scăpa prin Emulsiei lui SCOTT de pericol și se pot desvolta la o

putere și țarie normală.

Mii de părinți îngrijorați au fost surprinși mersul repede spre bine. Chiar reținut dela lapte se ia cu plăcere și se mistue ușor Emulsiei lui SCOTT. 5 (270) 1—5

Prețul sticlei originale cor. 2.50. Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil numai
cu această marcă
— Pescarul —
semnul garanției
at experienței
lui SCOTT.

Nr. 839/1908

[284] 2-3

Concurs.

Renunțând dela posturile lor aleși învățători din Marcoș și Arini, eară cel din Vama Buzău permutându-se airea, se deschide nou nou concurs pentru

1. Marcoș.

2. Vama-Buzău și

3. Arini cu termin de 10 zile dela publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt pentru:

I. Marcoș:

a) salar în bani dela biserică 300 cor. în cari 40 sunt computate ca jumătate venit cantorat.

b) până la finalizarea cu întregirea salarului la suma prescrișă de noua lege școlară, va avea dela stat 300 cor.

c) dreptul de pomărit și pășunat cel puțin 15 cor.

d) grădina școlară de circa 400⁰0

e) bani de cuartir 50 cor. eventual cuartir natural

f) știind să formeze și conducă cor, nu i-se vor computa celea 40 cor. ca cantor.

II. Vama-Buzău:

Învățătorul va primi salar 600 cor.

III. Arini:

Salarul legal cu ajutoare dela V. Consistor și putându-se esopera și ajutor dela stat.

În comunele Marcoș și Arini învățătorii vor avea a fi cantori, având apoi din toate trei comunele a instrua școala de repetiție și școala de adulți.

Concursul provăzute cu documentele recerute din cari să nu lipsească diploma de învățător, sunt a se adresa la oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. al Treiscaunelor în Bereczk.

Brețcu, 16 Septemvrie 1908.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 607/1908 Of. ppresb. [283] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-or. din comuna **Curtiușul-mic**, protopresbiteratul Cetatea de peatră, se scrie concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) Salar anual 1000 cor. solvibil din ajutor de stat 700 cor. și dela comuna bisericească din repartiție pe popor 300 cor., b) cuartir în natură, grădina prescrișă și competiția de lemne de foc 1/4 parte din o sesiune urbarială.

Învățătorul ales va instrua pe elevi în cântările bisericesti și va cânta cu ei în biserică responsurile dela sfânta liturgie fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă cererile instruite cu documentele pre-

scrire (Estras de botez, testimoniu despre studiile pregătitoare, absolutoriu pedagogic, diploma și alte atestate recomandatoare) subsemnatului oficiu protopresbiterial și să se prezenteze în vre-o Duminică ori sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Lăpușul unguresc, 12 Septemvrie 1908.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Cetății de piatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma
protopop.

Nr. 474/1908 prot.

[282] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului al III-lea de paroh în parohia de cl. I. din **Rășinari**, devenit vacant prin abdicare, amăsurat ordinului Venerabilului Consistoriu arhidiecezan dto 8 Iulie a. c. Nr. 6901 Bis. și a concluzului comitetului parohial din 3 August a. c. Nr. 29 prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

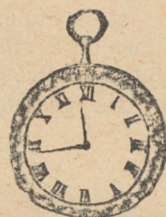
La acest post pot concura acei candidați, cari au calificațiunea prescrișă în §-ul 17 alineatul prim din regulamentul pentru parohii.

Concurenții au să-și aștearnă în termenul deschis rugărilor lor provăzute cu documentele prescrișe (Atestat de botez, atestat din urmă dela școalele medii, absolutoriu teologic, atestat de calificațiune preoțesc și eventualele atestate de serviciu) la subsemnatul oficiu protopresbiterial și se vor prezenta și în parohie pentru a și arăta aptitudinea în cântare, predicare și eventual celebrare.

Sibiu, în 4 August 1908.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al Sibiului:

Dr. Ioan Stroia
protopresb.

Vă rog
convingeți-Vă!
Imposibil
mai ieftin!

Un orologiu de buzunar,
remontoir de nichel,
punctuos (fără cilindru) cu sistem Roskopf-Patent, bogat gravat, cu lanț elegant și bine argintat, cu prețul bagatel de numai [272] 5-10

cor. 3-50, 3 bucați cor. 9-50.

Garantie 3 ani, trimite prin rambar sau contra trimiterii banilor prin mandat, firma

Michael Horowitz

Casă de export „Cracovia”, Diteg. Nr. 57/50.

Cataloge bogat ilustrate gratis și franco.

Au apărut:

Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boii
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Tarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hategana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4-
fr. 5-

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Prin **Librăria arhidiecezană** din Sibiu
se pot procura iecane cu

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărima 56/68 cm, simple 21 coroane,
fine 27-40 cor., foarte fine 39-20 cor.

Mărima 63/79 cm, simple 27-40 cor.,
fine 39-20 cor., foarte fine 48-40 cor.

Mărima 74/100 cm, simple 39-20 cor.,
fine 48-40 cor., foarte fine 70 cor.

Mărima 82/120 cm, simple 48-40 cor.,
fine 70 cor., foarte fine 98 cor.

Mărima 110/140 cm, simple 67-20 cor.,
fine 89-60 cor., foarte fine 117-60 cor.

Efteptuirea se poate face în 25 zile.

Gata se află pictate pe mătăsă: mărima
72/114 cm 128-80 cor.; 72/100 cm 90 cor.;
55/68 cm 50 cor.; pe jumătate mătăsă 72/100
cm 86 cor.; pe pânză 82/110 cm 80 coroane.

Săpun de lapte de lilie**Steckenpferd.**

Cel mai bun săpun pentru piele.

[69] 30-40

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Köbánya (Steinbruch)

se recomandă cu inzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 91-

Sibiu — Nagyszeben.